

Tämä sivu on konekäännetty [\[Linkki\]](#). Konekäännökset voivat sisältää virheitä, jotka saattavat heikentää selkeyttä ja tarkkuutta. Oikeusasiamies ei vastaa mahdollisista epäjohtonmukaisuuksista. Tietojen luotettavuus ja oikeusvarmuus varmistuvat lukemalla edellä linkitetty lähdekielinen versio (englanti). Lisätietoja on [kieli- ja käännöskäytännöissämme](#) [\[Linkki\]](#).

Päätös asiassa 1703/2012/CK - Kieltäytyminen antamasta tutustumista varten Irlannin valtiovarainministerille lähetettyä kirjettä

Päätös

Kanteluasia 1703/2012/CK - Tutkittavaksi otetut kantelut, pvm 03/10/2012 - Päätökset, pvm 24/04/2014 - Toimielin, jota kantelu koskee Euroopan keskuspankki (Tutkimusta ei syytä jatkaa) |

Asia koskee Euroopan keskuspankin (EKP) kieltäytymistä myöntää kantelijalle, joka on irlantilaistoimittaja, oikeuden tutustua kirjeeseen, jonka EKP lähetti Irlannin valtiovarainministerille vuonna 2010. Tarkastettuaan kirjeen oikeusasiamies katsoi, että kirjeen julkistaminen ajankohtana, jona toimittaja pyysi saada tutustua siihen, eli vuonna 2011 olisi vaarantanut Irlannin ja sen rahoitusalan edut. Tästä syystä oikeusasiamies ei löytänyt hallinnollista epäkohtaa EKP:n menettelystä.

Koska kirjeen lähettämisestä oli kuitenkin kulunut yli kolme vuotta, oikeusasiamies kehotti EKP:tä harkitsemaan kirjeen julkistamista euroalueella sittemmin tapahtuneiden valuutta- ja talousolosuhteiden muutosten valossa. EKP vei asian käsiteltäväksi neuvostoonsa, joka katsoi, että yleisen edun suojele Euroopan unionin valuuttapolitiikan ja Irlannin rahoitusvakauden osalta perustelevat edelleen kirjeen pitämistä salassa.

Oikeusasiamies ei pitänyt selitystä vakuuttavana. Hän pahoitteli, että EKP:n neuvosto oli jättänyt käyttämättä tilaisuuden soveltaa periaatetta, jonka mukaan demokratiassa avoimuuden pitäisi olla sääntö ja salassapitämisen poikkeus. Päättäessään asian käsittelyn oikeusasiamies totesi luottavansa siihen, että mikäli joku unionin kansalainen pyytää uudelleen saada tutustua kirjeeseen, EKP ottaa huomioon oikeusasiamiehen näkemyksen ja painottaa enemmän yleistä etua avoimuuden ja vastuun kysymyksissä samoin kuin tarvetta lisätä EKP:n legitimeettiä EU-kansalaisten silmissä.

Asia koskee sitä, että Euroopan keskuspankki (EKP) kieltäytyi antamasta kantelijalle,



irlantilaiselle toimittajalle, yleisön tutustuttavaksi kirjettä, jonka se lähetti Irlannin valtiovarainministerille vuonna 2010. Tarkastettuaan kirjeen oikeusasiamies katsoi, että kirjeen julkistaminen toimittajan pyytäessä saada tietoja vuonna 2011 olisi vaarantanut Irlannin ja sen rahoitussektorin edut. Tästä syystä oikeusasiamies ei havainnut EKP:n hallinnollista epäkohtaa. Koska kirjeen lähettämisestä oli kulunut yli kolme vuotta, hän kehotti EKP:tä harkitsemaan kirjeen julkistamista euroalueen raha- ja taloustilanteen myöhempien muutosten vuoksi. EKP saattoi asian EKP:n neuvoston käsiteltäväksi, ja se katsoi, että yleisen edun suojaaminen Euroopan unionin rahapolitiikan alalla ja Irlannin rahoitusvakaus oikeuttavat edelleen luottamuksellisuuden. Oikeusasiamies ei ollut vakuuttunut tästä selityksestä. Hän pahoitteli, että EKP:n neuvosto oli tuhlannut tilaisuuden soveltaa periaatetta, jonka mukaan demokratiassa avoimuus on sääntö ja salassapidettävä poikkeus. Käsittelyn päätteeksi hän luotti siihen, että jos kansalainen esittää uuden pyynnön saada kirje yleisön tutustuttavaksi, EKP ottaa huomioon hänen näkemyksensä ja antaa enemmän painoarvoa avoimuuteen ja vastuuvuorollisuuteen liittyvälle yleiselle edulle sekä tarpeen lisätä edelleen sen legitiimiyttä EU:n kansalaisten silmissä.

Tausta

1. Kantelija, irlantilainen toimittaja, pyysi marraskuussa 2011 Euroopan keskuspankilta (EKP) yleisön tutustuttavaksi EKP:n silloisen pääjohtajan Jean-Claude Trichetin Irlannin valtiovarainministerille 19.11.2010 lähettämää kirjettä (jäljempänä kirje). EKP kieltäytyi antamasta kirjettä tiedoksi. Se perusti kieltäytymisensä tarpeeseen suojella Irlannin rahapolitiikan eheyttä ja Irlannin rahoitusjärjestelmän vakautta, kun otetaan huomioon huomattava markkinapaine ja äärimmäinen epävarmuus Irlannin talousnäkymistä tuolloin. Kantelija teki kantelun Euroopan oikeusasiamiehelle 20. elokuuta 2012.

2. Oikeusasiamies aloitti kantelua koskevan tutkimuksen. Tutkimuksen aikana oikeusasiamies sai EKP:n lausunnon kantelusta ja kantelijan huomautukset EKP:n lausunnosta. Hänen yksikkönsä tutkivat myös kirjeen.

Väitetty tiedonsaannin laiminlyönti

Oikeusasiamiehen havainnot ja sovintoratkaisuehdotus

3. Tutkittuaan asiakirjan ja tutkittuaan perusteellisesti osapuolten esittämät väitteet [1] oikeusasiamies katsoi, että asian kannalta merkityksellisenä ajankohtana (eli tutustumispyynnön ajankohtana marraskuussa 2011) EKP:llä oli oikeus evätä edes osittainen oikeus tutustua kirjeeseen asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi tehdyn EKP:n päätöksen 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädettyjen poikkeusten perusteella. Näin ollen hän päätteli, ettei EKP:ssä ollut hallinnollista epäkohtaa.

4. Oikeusasiamies totesi kuitenkin, että pyyntö oli esitetty lähes kaksi vuotta aikaisemmin ja



että yli kolme vuotta oli kulunut siitä, kun kirje lähetettiin Irlannin valtiovarainministerille. Oikeusasiamies totesi myös, että EKP oli jo ilmoittanut kantelijalle osoitetun kirjeen sisällön. Oikeusasiamiehen tehtävänä on pyrkiä oikeudenmukaisiin tuloksiin kanteluissa, jotka tyydyttävät sekä kantelijaa että asianomaista toimielintä, joten hän teki seuraavan sovintoratkaisuehdotuksen, jonka tarkoituksena oli antaa EKP:lle mahdollisuus osoittaa sitoutumisensa avoimuuden ja vastuuvollisuuden periaatteisiin:

Kun kantelija pyysi saada tutustua tietoihin, EKP:llä oli oikeus evätä oikeus tutustua kirjeeseen, jonka se lähetti Irlannin valtiovarainministerille 19.11.2010. Oikeusasiamies ei näin ollen ole havainnut EKP:n hallinnollista epäkohtaa. Kun otetaan huomioon kirjeen lähettämisen ja tutustumispyynnön esittämisen jälkeen kulunut aika, oikeusasiamies kehottaa EKP:tä harkitsemaan nyt kirjeen julkistamista ottaen huomioon sen erityisen sisällön sekä vallitsevan rahapoliittisen ja taloudellisen tilanteen.

5. Vastauksessaan oikeusasiamiehen ehdotukseen EKP ilmoitti oikeusasiamiehelle, että se oli saattanut asian EKP:n neuvoston käsiteltäväksi [2] , joka katsoi, että yleisen edun suojaaminen Euroopan unionin rahapolitiikan ja Irlannin rahoitusvakauden osalta edelleen oikeuttaa luottamuksellisuuden, ja kieltäytyi julkaisemasta kirjettä. Vaikka Irlannin talouden näkymät ovat tällä välin parantuneet huomattavasti, EKP:n neuvoston mukaan rahoitusvakauteen liittyviä riskejä oli edelleen olemassa, ja tilannetta on edelleen seurattava tiiviisti. Se lisäsi, että kirjeen lähettämisen kokonaistilannetta pidettiin edelleen merkityksellisenä, koska Irlantia valvotaan ohjelman jälkeen sen jälkeen, kun se on poistunut talouden sopeutusohjelmasta. Lopuksi EKP toisti sitoutumisensa avoimuuden ja vastuuvollisuuden periaatteisiin ja sitoutui siihen, että EKP:n neuvosto arvioisi kirjeen julkistamisen uudelleen ohjelman jälkeisen valvonnan edistyneemmässä vaiheessa.

6. Kantelija ei esittänyt huomautuksia.

Oikeusasiamiehen arvio sovintoratkaisuehdotuksen jälkeen

7. Saatuaan EKP:n vastauksen hänen ehdotukseensa oikeusasiamies ilmaisi julkisesti pahoittelunsa siitä, että EKP:n neuvosto oli tuhlaannut tilaisuutta osoittaa sitoutumisensa avoimuuden ja vastuuvollisuuden periaatteisiin ja lisätä edelleen sen legitiimiyttä EU:n kansalaisten silmissä aikana, jolloin niin monet heistä ovat kärsineet talouskriisistä [3] . Ottaen kuitenkin huomioon oikeusasiamiehen aikaisemman päätelmän [4] , jonka mukaan EKP:llä oli oikeus evätä oikeus tutustua kirjeeseen kantelijan pyynnöstä, hän ei jatka asian käsittelyä tämän kantelun yhteydessä.

8. Oikeusasiamies panee merkille EKP:n neuvoston sitoumuksen arvioida uudelleen kirjeen julkistamista ohjelman jälkeisen valvonnan edistyneemmässä vaiheessa. Näin ollen hän luottaa siihen, että jos kansalainen esittää uuden pyynnön saada tutustua kirjeeseen [5] , EKP ottaa huomioon hänen näkemyksensä ja antaa suuremman painoarvon avoimuuteen ja vastuuvollisuuteen liittyvälle yleiselle edulle sekä tarpeeseen vahvistaa edelleen sen legitiimiyttä EU:n kansalaisten silmissä.



Johtopäätös

Kantelua koskevan tutkimuksen perusteella oikeusasiamies päättää asian käsittelyn seuraavalla päätelmällä:

Kantelijan **pyynnöstä EKP:llä oli oikeus kieltäytyä tutustumasta kirjeeseen. Tämän kantelun yhteydessä ei ole perusteita tutkia asiaa tarkemmin.**

Päätöksestä ilmoitetaan kantelijalle ja EKP:lle.

Emily O'Reilly

Tehty Strasbourgissa 24 päivänä huhtikuuta 2014

[1] Perusteluja ja oikeusasiamiehen arviota selostettiin yksityiskohtaisesti oikeusasiamiehen EKP:lle 16.12.2013 lähettämässä kirjeessä, jossa ehdotettiin sovintoratkaisua.

[2] EKP:n neuvosto on EKP:n tärkein päätöksentekaelin, ja se koostuu EKP:n johtokunnan kuudesta jäsenestä ja euroalueen 18 maan kansallisten keskuspankkien pääjohtajista.

[3] Ks. oikeusasiamiehen 7. maaliskuuta 2014 antama lehdistötiedote, joka on saatavilla osoitteessa <http://www.ombudsman.europa.eu/en/press/release.faces/en/53710/html.bookmark>

[4] Ks. edellä 3 kohta ja yksityiskohtaisesti oikeusasiamiehen sovintoratkaisua koskeva ehdotus.

[5] Tällainen pyyntö olisi esitettävä Euroopan keskuspankin asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi 4.3.2004 tehdyssä Euroopan keskuspankin päätöksessä 2004/258/EY (EUVL 2004, L 80, s. 42), sellaisena kuin se on muutettuna 9.5.2011 tehdyllä päätöksellä EKP/2011/6 (EUVL 2011, L 158, s. 37), vahvistetun menettelyn mukaisesti.